Μεγάλη Εβδομάδα 1941 στο Θωρηκτό-Καταδρομικό "ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΒΕΡΩΦ"

Γονική Κατηγορία: Αγιολόγιο - Εορτολόγιο
Κατηγορία: Τριώδιο- Μ. Τεσσαρακοστή
Δημοσιευμένο στις Κυριακή, 08 Απρίλιος 2012 07:00
Από τον/την Παπανικολόπουλος Νικόλαος, Υποναύαρχος Λ.Σ. (ε.α.)
Προβολές: 737

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ 1941
στο Θωρηκτό - Καταδρομικό «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΒΕΡΩΦ»

Το Θ/Κ «ΑΒΕΡΩΦ» είναι το μοναδικό πλοίο στον κόσμο που, έχοντας πάρει μέρος σε δυο παγκόσμιους πολέμους, συνεχίζει, πάνω από ένα αιώνα, να έχει υψωμένη την ελληνική σημαία και να γράφει ιστορία.

(Καθελκύστηκε στο Λιβόρνο το 1910 και παραδόθηκε στο Ελληνικό Βασιλικό Ναυτικό το 1911).

***

Ο πόλεμος του 1940 βρήκε το Θ/Κ Αβέρωφ σε περιορισμένη επιχειρησιακή ικανότητα. Για την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή του μεθόρμισε στον κόλπο της Ελευσίνας όπου παρείχε με επιτυχία αντιαεροπορική προστασία στο Ναύσταθμο και στο αεροδρόμιο της Ελευσίνας.

Από την εισβολή των Γερμανών στην Ελλάδα (6 Απριλίου 1941) μέχρι και την κατάληψη της Αθήνας (27 Απριλίου 1941) το Ναυτικό μας υπέστη μεγάλες απώλειες (χτυπήθηκαν ή βυθίστηκαν 25 πλοία) από τη Γερμανική Πολεμική Αεροπορία:. Έτσι, αποφασίστηκε ο υπόλοιπος στόλος να καταφύγει στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου.

Για το θωρηκτό “ΑΒΕΡΩΦ”, στο Υπουργείο Ναυτικών, μέρες πριν μπουν οι Γερμανοί στην Αθήνα, επικρατούσε η άποψη να το βουλιάξουν, αφενός για να μη πέσει στα χέρια των Γερμανών και αφετέρου γιατί υπήρχε κίνδυνος να βυθισθεί από τις νάρκες που ήταν στο δίαυλο, και να τον κλείσει

Ορισμένοι αξιωματικοί και μέλη του πληρώματος αρνήθηκαν να το βυθίσουν και αποφάσισαν να αποπλεύσουν για την Κρήτη μαζί με τα υπόλοιπα Ελληνικά και Αγγλικά πλοία. Το γεγονός αυτό είναι γνωστό ως η "Βασιλική Ανταρσία του Αβέρωφ".

. Ο ιερέας του “ΑΒΕΡΩΦ”, Αρχιμανδρίτης Διονύσιος Παπανικολόπουλος, αισθάνθηκε την καρδιά του να σπαράζει. Ένα τέτοιο τέλος για το θρυλικό καράβι; Δεν το βαστούσε η καρδιά του. Ήταν ο ίδιος στρατιωτικός ιερέας που μεταξύ άλλων είχε πρωταγωνιστήσει και στην εξύψωση του πατριωτικού φρονήματος των ανδρών του ηρωικού 9ου Συντάγματος Καλαμάτας.

Ήταν **Μεγάλη Πέμπτη** 17 Απριλίου **1941.** Λίγο πριν βραδιάσει, κάλεσε γύρω του το πλήρωμα του καραβιού. Το Εκκλησάκι του πλοίου ήταν έτοιμο για την Ιερά Ακολουθία των Παθών. Τα μάτια του ήταν βουρκωμένα. Γενική συγκίνηση σε όλο το πλήρωμα. «Παιδιά -είπε- θέλουν να μας βουλιάξουν το θρυλικό μας καράβι. Το βαστάει η ψυχή σας να έχει τέτοιο τέλος το πιο δοξασμένο καράβι μας; Θα μας καταριούνται από τον ουρανό οι ψυχές των ηρώων μας ναυτικών, του Μιαούλη, του Κανάρη, του Κουντουριώτη και άλλων. Τι λέτε;». Οι ναύτες και οι αξιωματικοί, όσοι είχαν απομείνει, σκέφτηκαν λίγο και έπειτα με μια φωνή είπαν «Παπά, θα κάνουμε ό,τι μας πεις». Ο ιερέας συνέχισε . «Πρέπει να πάρουμε τον Αβέρωφ και να φύγουμε. Πρέπει να σώσουμε την τιμή του». «Σύμφωνοι όλοι», φώναξε το πλήρωμα. Και ο ιερέας τους αποκάλυψε τι του συνέβη. Είδα σήμερα όραμα, παιδιά! Ένας γέρος ασπρομάλλης παρουσιάσθηκε εμπρός μου. «Είμαι ο Άγιος Νικόλαος και ήρθα να σου πω ότι θα είμαι μαζί σας». Οι ναύτες ανατριχιασμένοι έκαναν το Σταυρό τους και φώναξαν: «Ο Θεός μαζί μας» και έτρεξαν όλοι να ετοιμάσουν το καράβι. Τελείωσε η **Ακολουθία των Παθών** του Κυρίου και ο ιερέας πέρασε τον Εσταυρωμένο από όλα τα διαμερίσματα του πλοίου, τις αποθήκες των πυρομαχικών, τα κανόνια, τους πύργους και τέλος τον στερέωσε στον πύργο της πρώρας φωνάζοντας με όλη του τη δύναμη: «Παιδιά μου, έχουμε κυβερνήτη τον ίδιο τον Χριστό»!

Το «Αβέρωφ» με κυβερνήτη τον ίδιο τον Χριστό, εμψυχωτή τον ιερέα, καπετάνιο τον αξιωματικό Πυροβολικού (!) Πλωτάρχη Πότη Δαμηλάτη, πλήρωμα με υψηλό ηθικό και με πλήρη συσκότιση ι απέπλευσε. Πέρασαν το δίαυλο του

Ναυστάθμου, το φράγμα της Ψυτάλλειας και συνέχισαν προς τις Φλέβες. Εκεί, έφθασε μια βενζινάκατος με τον κανονικό κυβερνήτη, Πλοίαρχο Βλαχόπουλο Ιωάννη. «Με τι σκοπό έρχεσαι;» του φωνάζει το πλήρωμα. Και εκείνος με λαχτάρα απαντά: «Ήλθα παιδιά, να φύγουμε μαζί». Με αλαλαγμούς χαράς και δακρυσμένα μάτια υποδέχτηκαν τον κυβερνήτη. Το θρυλικό Αβέρωφ με όλη του την ταχύτητα έπλευσε προς την Τσακωνιά. Εκεί για να αποφύγει το βομβαρδισμό των αεροπλάνων, ζύγωσε όσο πιο κοντά στα πανύψηλα και απότομα όρη της Κυνουρίας και πέρασε όλη την ημέρα. Δεν το ανακάλυψαν τα αεροπλάνα των Γερμανών.

Μεγάλη Παρασκευή, μόλις νύχτωσε, ξεκίνησαν για την Κρήτη. Ο ιερέας, «εν πλω», έψαλλε την **Ακολουθία του Επιταφίου**, τον οποίον περιέφερε σε όλο το πλοίο. **Μεγάλο Σάββατο,** ξημερώθηκαν στο λιμάνι της Σούδας. Παντού ερημιά, συντρίμμια και ναυάγια από τις αεροπορικές επιδρομές. Όλοι ανέμεναν την τελετή της Ανάστασης, συμβολικά και την ανάσταση της σκλαβωμένης πατρίδας.

Κυριακή του Πάσχα 20 Απριλίου **1941** όλοι μαζί, «εν όρμω», έψαλαν το «Χριστός Ανέστη», κρατώντας αναμμένο το ελπιδοφόρο κερί της Ανάστασης…Αυθημερόν ανεφοδιάστηκε και απέπλευσε, μαζί με άλλα Αγγλικά και Ελληνικά πλοία, για Αλεξάνδρεια, συνεχίζοντας τον Αγώνα με περιπολίες και συνοδείες νηοπομπών στον Περσικό κόλπο και Ινδικό Ωκεανό.

***

Το 1944 επέστρεψε στη ελεύθερη Ελλάδα μεταφέροντας την Ελληνική Κυβέρνηση. Τελευταίες αποστολές του ήταν η προστασία της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, στα Δεκεμβριανά του 1944 και η συμμετοχή του, στις εορταστικές εκδηλώσεις το 1945 στη Ρόδο για την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου. Το 1956 παροπλίστηκε στο Ναύσταθμο Σαλαμίνας και το 1957 ρυμουλκήθηκε στον Πόρο όπου παρέμεινε μέχρι το 1983. Το 1984 το Πολεμικό Ναυτικό αποφάσισε να το διατηρήσει ως εθνικό σύμβολο.

Από το 1985 μέχρι σήμερα, βρίσκεται σε μόνιμο αγκυροβόλιο στο Τροκαντερό του Παλαιού Φαλήρου, συνεχίζοντας να προσφέρει στην Πατρίδα ως Μουσείο.

Έτσι σώθηκε το Θ/Κ «ΑΒΕΡΩΦ», και συνεχίζει τη ναυτική, και όχι μόνο, ιστορία του Έθνους …

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Υποναύαρχος Λ.Σ (ε.α.)